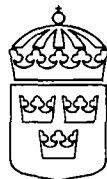

Finansutskottets betänkande

1989/90:FiU26

Statlig lokalförsörjning
(prop. 1989/90:100 bil. 9)

1989/90
FiU26

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet delar av budgetpropositionens bilaga 9 Finansdepartementet.

Utskottet tillstyrker förslagen till anslag och bemyndigande för byggnadsstyrelsen att ta upp lån för att finansiera byggnadsinvesteringar och godkänner med ett undantag förslaget till treårsplan för byggnadsprojekt för civila myndigheter. En motion i vilken krav ställs på en förändring av formerna för den statliga lokalförsörjningen avstyrks av utskottet.

Moderata samlingspartiet, folkpartiet och centerpartiet avlämnar en gemensam reservation angående en effektivare förvaltning av statens fastigheter.

Inledning

I detta betänkande behandlar utskottet

dels proposition 1989/90:100 bilaga 9 i vad avser litt. C Statlig lokalförsörjning,

dels den under allmänna motionstiden väckta motionen
1989/90:Fi410 av Lars Tobisson m.fl. (m).

Yttranden har inhämtats från utrikesutskottet och kulturutskottet över treårsplanen för byggnadsstyrelsens investeringar. Yttrandena (1989/90:UU2y och 1989/90:KrU5y) har fogats som *bilaga 1* resp. *bilaga 2* till betänkandet.

SJUNDE HUVUDDTITELN

Propositionen

Regeringen har i proposition 1989/90:100 *bilaga 9* (finansdepartementet) — efter föredragning av statsrådet Odd Engström — under litt. C Statlig lokalförsörjning (s. 28 — 38)

1. berett riksdagen tillfälle att ta del av vad som anförts i propositionen om byggnadsvården vid de kungliga slotten,
2. (C 1) föreslagit riksdagen att till Byggnadsstyrelsen för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag på 1 000 kr.,
3. föreslagit riksdagen att godkänna treårsplanen för investeringar m.m. i enlighet med vad som förordats i propositionen,
4. föreslagit riksdagen att bemyndiga regeringen att besluta om att byggnadsstyrelsen får ta upp lån i riksgäldskontoret för Investeringar m.m. i enlighet med vad som förordats i propositionen,
5. (C 2) föreslagit riksdagen att till Inredning och utrustning m.m. för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 23 000 000 kr.

Motionen

1989/90:Fi410 av Lars Tobisson m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om en effektivisering av statens lokalförsörjning och fastighetsförvaltning i enlighet med vad som i motionen anförts.

Utskottet

Byggnadsstyrelsen

Byggnadsstyrelsen är central förvaltningsmyndighet för frågor om lokalförsörjning för civila statliga myndigheter och förvaltning av statliga fastigheter.

I verkets uppgift ingår främst att svara för myndigheternas lokalförsörjning, att förvalta de fastigheter som är upptagna i styrelsens förmögenhetsredovisning, att efter uppdrag projektera, bygga och inreda byggnader för statens räkning samt att verka för besparingar i fråga om byggande och fastighetsförvaltning för statens räkning.

Intäkterna består till övervägande del av hyror från statsmyndigheterna. Kostnaderna fördelas på statsägda lokaler, inhyrda lokaler samt administration. Kostnaderna för de statsägda lokalerna består av drift och underhåll m.m. samt kapitalkostnader. Överskottet inlevereras till statsverket. I statsbudgeten för nästa budgetår förs endast upp ett formellt anslag på 1 000 kr.

Med utgångspunkt från ett antagande om intäkter på nära 6,7 miljarder kronor, som fastställts vid regeringens budgetering av lokal-kostnaderna m.m., ställs för budgetåret 1990/91 ett resultatkrav på byggnadsstyrelsen på 910 milj. kr.

I propositionen ges även en ingående beskrivning av underhållssituationen och *vården av de kungliga slotten*.

Sammanfattningsvis framhålls därvid att byggnadsvården vid de kungliga slotten bör bedrivas med målsättningen att bevara och vårda byggnaderna och anläggningarna, både upplevelsemässigt och material-

tekniskt, som uttryck för byggnadskonst i gångna tider. Byggnadsvården bör ges långsiktiga ekonomiska förutsättningar för kompetensutveckling, planering och genomförande. I det fortsatta arbetet måste lämpliga metoder utarbetas för fortlöpande underhåll och för att säkra tillgången på relevanta byggnadsmaterial. Under en tjuugoårsperiod bör ytterligare 140 milj. kr. tillföras för underhåll. Insatserna avses bli finansierade med hyresintäkter som byggnadsstyrelsen disponerar.

Utskottet har inget att erinra mot de förslag till verksamhet för budgetåret 1990/91, som redovisas i propositionen. Utskottet delar också den uppfattning som framförs av föredraganden rörande behovet av medel för byggnadsvården vid de kungliga slotten.

I *motion Fi410* av Lars Tobisson m.fl. (m) konstateras att marknadsvärdet på enbart de statsägda fastigheter som byggnadsstyrelsen förvaltar kan uppskattas till ca 50 miljarder kronor, vilket nästan motsvarar värdet av fastighetsbeståndet hos samtliga försäkringsbolag. Med nuvarande ordning har byggnadsstyrelsen en monopolställning. *En effektivare fastighetsförvaltning* borde enligt motionärerna kunna ge miljardvinster varje år. Som motionärerna ser det kan en effektiv och kundvänlig ordning av statens lokalförsörjning endast ske om byggnadsstyrelsens byggnadsinnehav överförs till fristående fastighetsbolag som får verka i konkurrens med andra sådana företag på marknaden. I motionen framhålls att de föreslagna fastighetsbolagen efter bildandet kan introduceras på börserna. Dessa fastighetsbolag kan sedan efter hand privatiseras, vilket bl.a. bör leda till att kapitalmarknaden kan utnyttjas för investeringar. Därigenom minskas det statliga kapitalbehovet.

Med anledning av motion Fi410 vill utskottet anföra följande.

Våren 1989 behandlade utskottet (1988/89:FiU26, rskr. 245) en motion med i stort sett samma innehåll som i motion Fi410. Utskottet framhöll vid detta tillfälle att utskottet inte delade uppfattningen att byggnadsstyrelsens fastighetsförvaltning skulle bli effektivare om den delades upp på flera fastighetsbolag. De ökade kraven på statsförvaltningen när det gäller planering, samråd, angelägenhetsgradering och besparing tillgodoses både enklare och effektivare, om förvaltningen är samlad under en enhet. Detta hindrar naturligtvis inte att byggnadsstyrelsen som ett led i en effektiv fastighetsförvaltning i vissa fall bör överväga försäljning av fastigheter. Det kan vara motiverat antingen av att lokalerna är obehövliga eller att inhyrning av lokaler är fördelaktigare ur kostnadssynpunkt. Utskottet underströk även att en viktig innebörd av de allmänna riktlinjerna för den statliga lokalförsörjningen måste vara att årskostnaden skall vara avgörande vid myndigheternas val av lokaler. Eget statligt byggande eller ägande av fastigheter skall inte vara ett självändamål för den statliga lokalförsörjningen.

Utskottet finner inte anledning att ändra sitt ställningstagande till förslaget i motion Fi410 och avstyrker sålunda motionen.

Det kan i detta sammanhang nämnas att regeringen avser att tillsätta en särskild utredning om statens fastighetsförvaltning. Utredningens uppgift blir bl.a. att belysa statens roll som fastighets- och förmögensförvaltare och vilka åtgärder som kan vidtas för att nå en effektivare och aktivare ekonomisk hantering av fastighetsfrågor. Utredningen

skall vidare klarlägga på vilket sätt mål kan göras tydligare för fastighetsförvaltande myndigheter och hur ansvarsfördelningen kan preciseras. Utredningsdirektiven kommer att presenteras under våren.

Investeringar inom byggnadsstyrelsens lokalhållningsområde

Investeringsbehovet för perioden 1990/91—1992/93 beräknas av föredraganden till ca 4,2 miljarder kronor. En bedömning av investeringarnas fördelning på resp. budgetår framgår av följande tabell. Beloppen för de sista åren bör betraktas som preliminära.

Tabell 1. Investeringar i prisläget 1989-01-01
Milj. kr.

Trerårsplan	1990/91	1991/92	1992/93
Pågående/beslutade	1 280	1 120	700
Nya investeringar m.m.	120	280	700
Summa investeringar	1 400	1 400	1 400

Inom ramen för treårsplanen bör följande större byggnadsobjekt över 50 milj. kr. kunna påbörjas under perioden 1990—1993. Objekten redovisas i prioriteringsordning inom resp. huvudtitel.

Tabell 2. Planerade byggnadsobjekt över 50 milj. kr. 1990—1993
Milj. kr.

Departement	Byggnadsprojekt	Kostnad
Utrikes-	Byggnadsprojekt Washington. Kansli	110
	New York. Kansli	110
	Bonn. Kansli	50*
Finans-	Stockholm. Ombyggnad i kv. Brunkhalsen	151
	Stockholm. Ombyggnad i kv. Johannes St.	105
	Östersund. Förvaltningsbyggnad	80*
Utbildnings-	Stockholm. Kungl. biblioteket	213
	Stockholm. Om och tillbyggnad vid naturhistoriska riksmuseet	96*
	Stockholm. Kl. Mikrobiologi	124
	Uppsala. Om- och nybyggnad för landsarkivet	81
	Göteborg. CTH. Matematiskt centrum	103
	Stockholm. Nybyggnad för geologi vid universitetet	100
Civil-	Huddinge. Förvaltningsbyggnad	170
	Karlskrona. Förvaltningsbyggnad	105
	Örebro. Förvaltningsbyggnad	117*

* Nytt projekt, ej tidigare redovisat för riksdagen

Utrikesutskottet (1989/90:UU2y) och kulturutskottet (1989/90:KrU5y) har yttrat sig till finansutskottet angående planerade byggnadsprojekt över 50 milj. kr.

I utrikesutskottets yttrande framhålls att ambassadens kanslilokaler i Bonn är inrymda i förhyrda lokaler. Hyreskontraktet löper ut 1991. Den tyska federala administrationen önskar överta lokalerna, vilka kommit att bli otillräckliga för ambassadens behov. Mot bakgrund av utvecklingen i de båda tyska staterna kan enligt utrikesutskottet i dagsläget beslut emellertid inte fattas om förvärv av tomt för nytt kansli i Bonn.

Kulturutskottet noterar i sitt yttrande att regeringen i årets treårsplan flyttat den planerade om- och nybyggnaden av landsarkivet i Uppsala så att den nu är placerad efter nybyggnaden för mikrobiologi vid Karolinska institutet i Stockholm. I propositionens bilaga 9 finns inte någon kommentar till detta förhållande. I bilaga 10 däremot har regeringen uttalat att om- och nybyggnaden för landsarkivet skall kunna påbörjas budgetåret 1990/91. Kulturutskottet förutsätter därför att så sker. Detta har utskottet också uttalat i sitt av riksdagens godkända betänkande 1989/90:KrU22 (rskr. 146).

Finansutskottet har ingen annan uppfattning om byggnadsstyrelsens planerade byggnadsprojekt än den som angivits i här redovisade yttranden. Finansutskottet tillstyrker sålunda treårsplanen för byggnadsinvesteringarna med den ändring som föranleds av utrikesutskottets yttrande. Detta bör ges regeringen till känna.

I likhet med föredraganden vill finansutskottet här framhålla att regeringen har vidtagit en rad olika åtgärder för att hålla tillbaka efterfrågan på byggsektorns tjänster, bereda resurser för nybyggandet av bostäder och på sikt dämpa prisutvecklingen inom byggandet. Bostadsbyggandet har nu ökat betydligt. Prisutvecklingen är dock fortfarande besvärande. Efterfrågan i den svenska ekonomin är fortfarande hög. Överefterfrågan och knapphet på resurser i storstadsområdena råder fortfarande i byggandets alla led. Detta påverkar möjligheterna att genomföra treårsplanen, framför allt vad gäller aktuella projekt i Stockholmsområdet. För närvarande råder i praktiken byggstopp för statliga byggnadsprojekt i Stockholmsregionen. Länsarbetsnämnden har ännu inte beviljat byggnadstillstånd för följande byggnadsobjekt i gällande treårsplan: ombyggnader för regeringskansliet i kv. Johannes Större och kv. Brunkhalsen, nybyggnad för mikrobiologi vid Karolinska institutet, nybyggnad för geologi vid universitetet, om- och tillbyggnad av kungl. biblioteket, tillbyggnaden för riksmuseet, ombyggnad för polisen i Solna eller för ny byggnad för polis m.m. i Huddinge. Regeringen har ett stort åtagande i Stockholmsområdet inom ramen för gällande treårsplan, sammanlagt ca 1 miljard kronor. Med hänsyn till de rådande begränsningarna av byggnadsverksamheten inom Stockholmsområdet samt den ogynnsamma kostnadsutvecklingen på byggmarknaden förs sålunda inte några nya byggnadsprojekt inom Stockholmsområdet upp i den i tabell 2 redovisade treårsplanen för 1990–1993.

I motsats till tidigare år skall byggnadsstyrelsens investeringar inte längre finansieras över statsbudgeten. Regeringen begär i stället riksdagens bemyndigande att få besluta att byggnadsstyrelsen får ta upp lån i riksgäldskontoret för att finansiera byggnadsinvesteringar. Lånen bör tillhandahållas på marknadsmässiga villkor. Av praktiska skäl bör en ram för upplåningen sättas något högre än det i dagsläget beräknade medelsbehovet på ca 1,7 miljarder kronor, eftersom det erfarenhetsmässigt kan inträffa förändringar i de olika byggprojekten. I propositionen föreslås därför att byggnadsstyrelsens ram för upplåning fastställs till 2 000 000 000 kr. Det bör vidare få ankomma på regeringen att vid oförutsedda händelser eller större förändringar kunna justera ramen i erforderlig omfattning.

Utskottet har ingen erinran mot det i propositionen begärda bemyndigandet.

Inredning och utrustning m.m.

I propositionen beräknas anslagsbehovet för inredning och utrustning m.m. för nästa budgetår till 23 milj. kr. Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *anslaget till byggnadsstyrelsen*
att riksdagen till *Byggnadsstyrelsen* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,
2. beträffande *byggnadsvården av de kungliga slotten*
att riksdagen lägger till handlingarna vad som i proposition 1989/90:100 bilaga 9 under litt. C. Statlig lokalförsörjning anförts om byggnadsvården vid de kungliga slotten,
3. beträffande *en effektivare fastighetsförvaltning*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Fi410,
res. (m, fp, c)
4. beträffande *investeringar inom byggnadsstyrelsens lokalhållningsområde*
att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 bilaga 9 litt. C, avsnittet *Investeringar m.m.*, mom. 1 godkänner vad utskottet anförts om treårsplanen för investeringar m.m. och som sin mening ger regeringen detta till känna,
5. beträffande *investeringar m.m.*
att riksdagen bemyndigar regeringen att för budgetåret 1990/91 besluta om att byggnadsstyrelsen får ta upp lån i riksgäldskontoret för *Investeringar m.m.* i enlighet med vad som förordats i proposition 1989/90:100 bilaga 9,
6. beträffande *inredning och utrustning m.m.*
att riksdagen till *Inredning och utrustning m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 23 000 000 kr.

På finansutskottets vägnar

Anne Wibble

Närvarande: Anne Wibble (fp), Roland Sundgren (s), Lars Tobisson (m), Arne Andersson i Gamleby (s), Gunnar Björk (c), Per Olof Håkansson (s), Rune Rydén (m), Iris Mårtensson (s), Lisbet Calner (s), Arne Kjörnsberg (s), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ivar Franzén (c), Lars-Ove Hagberg (vpk), Carl Frick (mp), Marianne Carlström (s) och Sonia Karlsson (s).

Reservation

En effektivare fastighetsförvaltning (mom. 3)

Anne Wibble (fp), Lars Tobisson (m), Gunnar Björk (c), Rune Rydén (m), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp) och Ivar Franzén (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "Våren 1989" och på s. 4 slutar med "under våren" bort ha följande lydelse:

Behovet av mer långtgående åtgärder vad gäller statens lokalförsköning framgår tydligt bl.a. av en under år 1988 offentliggjord förstudie av riksrevisionsverket (RRV) om statens markinnehav, vilken bekräftar att det finns stora brister i statens sätt att sköta fastighetsfrågor. Kontrasten är stor mot det enskilda näringslivet, där en rationell hantering av fastighetskapitalet under senare år har framstått som en allt viktigare uppgift. Många stora företag har överlåtit sina fastigheter på särskilda dotterbolag inom koncernen, för att sedan i flera fall sälja dem. Andra varu- och tjänsteproducerande företag föredrar att hyra lokaler av specialiserade fastighetsbolag. I växande utsträckning förekommer det också att företag säljer sina fastigheter med återköpsrätt efter viss tid för att under mellantiden hyra dem.

Sedan mitten av 1970-talet har den privata fastighetsmarknaden i allt större utsträckning blivit en integrerad del av kapitalmarknaden. Fastigheter är ett viktigt placeringsalternativ för bl.a. försäkringsbolag och pensionsstiftelser, och ett stort antal fastighetsbolag har introducerats på fondbörsen. Denna utveckling har entydigt lett till att fastigheter betraktas som realkapital och att avkastningskraven mäts mot någon form av marknadsvärde.

Liknande resonemang har även förts för Vattenfall, som enligt ett regeringsbeslut nyligen skall ge en marknadsmässig avkastning på hela förmögenhetsmassan inkl. dolda reserver, dvs. beräknat på kraftverkens och fallrättigheternas marknadsvärde. Överförs resonemanget på

byggnadsstyrelsen, innebär det att avkastningskraven ger en intern hyressättning som kan jämföras med marknadshyror. Detta ger dels en möjlighet till jämförelser mellan olika konkurrerande alternativ, dels ett incitament till rationell förvaltning och effektivt lokalutnyttjande.

Marknadsvärdet på enbart de statsägda fastigheter som byggnadsstyrelsen förvaltar uppskattas enligt budgetpropositionen till 35 000—40 000 milj. kr. Med en lokalyta på ca 6 miljoner m² innebär detta ett genomsnittsvärde på 6 000 kr. per m². Denna nivå förefaller mycket försiktigt beräknad med hänsyn till att stora delar av beståndet utgörs av mycket välbelägna kontorslokaler (t.ex. förvaltningsbyggnaderna i centrala Stockholm, länsstyrelser, universitet och högskolor). Bara nyproduktionskostnaden uppgår till nästan det dubbla, och i Stockholms city noteras överlåtelsepriser för kontorslokaler på upp till 60 000 kr. per m². Det är därför fullt realistiskt att beräkna marknadsvärdet till omkring 50 000 milj. kr. Detta motsvarar nästan fastighetsbeståndet hos samtliga försäkringsbolag eller — med en annan jämförelse — tre gånger Skanskas fastighetsinnehav. Till detta kan sedan läggas statliga fastigheter hos affärsverken och försvaret. Uppenbarligen skulle en effektivare förvaltning kunna ge miljardvinster varje år.

Det finns flera modeller för att uppnå en mer decentraliserad och därmed effektivare lokalförsörjning och fastighetsförvaltning inom den statliga sektorn. Staten skulle kunna dela upp byggnadsstyrelsen på flera statligt ägda men självständiga bolag eller också anförtro lokalförsörjningen åt fastighetsbolag som även förfogar över privat kapital. En tredje modell är att staten hyr lokaler av privata bolag. Möjligheter finns alltså att pröva olika vägar liksom att helt låta de olika myndigheterna själva få bestämma över lokalanskaffningen. Varför kan t.ex. inte ett stort universitet självt få ha hand om sin byggnads- och fastighetsförsörjning? Kompetensen finns och verksamheten är tillräckligt stor för att bli rationell.

Med nuvarande ordning har byggnadsstyrelsen en monopolställning. Därmed är det svårt att bedöma verksamhetens effektivitet. De skillnader i redovisningssystem som föreligger mellan byggnadsstyrelsen och på marknaden verksamma fastighetsbolag gör det svårt att exakt fastställa vidden av olikheter i lönsamhet och avkastning i förhållande till förmögenhetsmassa och insatta administrativa resurser.

Vad som dock vid en snabb jämförelse frapperar är den stora serviceorganisationen hos byggnadsstyrelsen. I stället för att köpa utrednings- och projekteringstjänster, inredningsrådgivning m.m., som många enskilda fastighetsbolag gör, har man dessa funktioner inbyggda i den egna organisationen. Fluktuationer i behovet av tjänster kan därmed inte snabbt avspeglas i kostnadsanpassningar på dessa områden.

Vad som behövs är konkurrens. Enligt utskottets mening bör byggnadsstyrelsens förvaltande verksamhet överföras till två eller flera fastighetsaktiebolag. En väg kan vara att göra indelningen på geografisk grund, ungefär i överensstämmelse med nuvarande regionala indel-

ning. En annan väg kan vara att dela upp fastighetsbeståndet i två fastighetsbolag med så likartad sammansättning av fastighetsbeståndet som möjligt och låta dem arbeta vid sidan av varandra på marknaden.

För statliga myndigheter med behov av nya lokaler skall det vara naturligt att vända sig — förutom till de statliga fastighetsbolagen — även till privata företag och inhämta offert på bästa och billigaste alternativ. De statliga fastighetsbolagen får också som naturliga inslag i sin verksamhet ompröva och omförhandla nuvarande hyressättning samt se över fastighetsinnehavet, varvid såväl inköp som försäljningar kan aktualiseras, allt i syfte att uppnå så god avkastningsförmåga som möjligt på insatt kapital.

Fastighetsbolagen kan efter bildandet introduceras på börsen i likhet med andra fastighetsbolag. Staten kan även direkt vända sig till fjärde AP-fonden, SPP och andra enskilda kapitalförvaltare med erbjudande om försäljning av delar av fastighetsbolagen.

Genom en överföring av statens fastighetsinnehav till fastighetsbolag kan kapitalmarknaden direkt tas i anspråk för investeringar, varigenom bl.a. den fördelen uppnås att den statliga budgeten ej belastas. En privatisering av delar av statens fastighetsinnehav skulle minska den offentliga sektorns omfattning, samtidigt som en ökad konkurrens skulle erhållas på fastighetsmarknaden. Vad utskottet här anfört innebär att utskottet delar den uppfattning som framförs i motion Fi410 att byggnadsstyrelsens förvaltande verksamhet bör överföras till två eller flera fastighetsbolag. Sammanfattningsvis kan konstateras att en överföring av statens fastighetsinnehav till flera fastighetsbolag, som efter hand kan privatiseras, rimligtvis måste leda till bl.a.

1. att fastighetskapitalet förvaltas på ett mer effektivt sätt,
2. att fastighetsbyten och -försäljningar underlättas,
3. att statliga myndigheter stimuleras att välja den för verksamheten mest ändamålsenliga formen av lokalförsörjning,
4. att kapitalmarknaden utnyttjas för att finansiera investeringar, varigenom det statliga upplåningsbehovet minskar samt
5. att försäljningen av aktier ger intäkter, som kan användas för att minska statsskulden och därmed sammanhängande räntekostnader.

Utskottet tillstyrker med det anförda motion Fi410.

I anslutning till utskottets behandling av de statliga lokalförsörjningsfrågorna förra året meddelade regeringen att en särskild utredning om statens fastighetsförvaltning skulle tillsättas. Regeringen har ännu inte kunnat prestera några direktiv för nämnda utredning. Utskottet finner denna ordning otillfredsställande, vilket bör av riksdagen ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *en effektivare fastighetsförvaltning* att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Fi410 hos regeringen begär förslag om en översyn av byggnadsstyrelsens status och organisation enligt de riktlinjer som angetts av utskottet,

Förvärv av tomt för nytt kansli i Bonn

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 6 mars beslutat bereda utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1989/90:100 bilaga 9 om treårsplanen för byggnadsstyrelsens investeringar m.m.

I treårsplanen föreslås en kostnadsram om 50 milj.kr. för nybyggnad av kansli i Bonn. Ambassadens nuvarande lokaler är inrymda i förhyrda lokaler. Hyreskontraktet löper ut 1991. Den tyska federala administrationen önskar överta lokalerna, vilka kommit att bli otillräckliga för ambassadens behov.

Utskottet får anföra att med anledning av utvecklingen i de båda tyska staterna kan i dagsläget beslut inte fattas om förvärv av tomt för nytt kansli i Bonn.

Samtidigt kan utvecklingen medföra att beslut behöver fattas under budgetåret 1990/91.

Stockholm den 5 april 1990

På utrikesutskottets vägnar

Stig Alemyr

Närvarande: Stig Alemyr (s), Pär Granstedt (c), Evert Svensson (s), Maj Britt Theorin (s), Alf Wennerfors (m), Karl-Erik Svartberg (s), Axel Andersson (s), Nils T Svensson (s), Inger Koch (m), Karl-Göran Biörsmark (fp), Birgitta Hambræus (c), Viola Furubjelke (s), Kristina Svensson (s), Eva Björne (m), Håkan Holmberg (fp), Bengt Hurtig (vpk) och Marianne Samuelsson (mp).

Treårsplanen för byggnadsstyrelsens investeringar
m.m.

Till finansutskottet

Finansutskottet har genom beslut den 6 mars 1990 berett kulturutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1989/90:100 bilaga 9 (s. 33–37) om godkännande av treårsplanen för investeringar m.m.

Utskottet

Investeringar inom byggnadsstyrelsens lokalhållningsområde redovisas i form av en rullande treårsplan. Regeringen har riksdagens bemyndigande att själv besluta om utförande av byggnadsobjekt upp till 50 milj.kr. Medel för samtliga departements investeringar beräknas under ett gemensamt anslag (prop. 1988/89:100, bet. FiU26, rskr. 245).

I budgetpropositionen (bilaga 9) redovisas de byggnadsobjekt över 50 milj.kr. som regeringen bedömer bör kunna påbörjas under den kommande treårsperioden. Objekten redovisas departementsvis och i prioriteringsordning inom varje departements verksamhetsområde.

Under utbildningsdepartementet finns på andra plats — efter kungl. biblioteket — uppsatt om- och tillbyggnad vid naturhistoriska riksmuseet i Stockholm i enlighet med riksdagens beslut vid riksmötet 1988/89 (bet. 1988/89:KrU19, rskr. 185).

Kulturutskottet har i sitt betänkande 1989/90:KrU22 (rskr. 146) erinrat om att riksdagen vid föregående riksmöte uttalade att om- och tillbyggnaden vid naturhistoriska riksmuseet borde inrymmas under den treårsperiod som började budgetåret 1989/90. I nämnda betänkande har utskottet vidare redovisat att länsarbetsnämnden den 23 februari 1990 gett igångsättningstillstånd för start under mars månad. Utskottet förutsatte därför att regeringen snarast skulle ge byggnadsstyrelsen utförandeuppdrag. Sedan riksdagen den 21 mars bifallit vad utskottet hemställt, har regeringen den 22 mars beslutat om sådant uppdrag till byggnadsstyrelsen. Utskottet kan således konstatera att detta angelägna byggnadsobjekt nu startas i enlighet med den höga prioritering det givits både av riksdagen vid föregående riksmöte och i regeringens nu framlagda treårsplan.

I sammanställningen över byggnadsobjekt över 50 milj.kr. finns också medtaget om- och nybyggnad för landsarkivet i Uppsala. Detta objekt fanns medtaget redan i föregående treårsplan men har ännu inte igångsatts.

Kulturutskottet noterar att regeringen i årets treårsplan flyttat denna om- och nybyggnad av landsarkivet i Uppsala så att den nu är placerad efter nybyggnaden för mikrobiologi vid Karolinska institutet i Stockholm. I propositionens bilaga 9 finns inte någon kommentar till detta förhållande. I bilaga 10 däremot har regeringen uttalat att om- och nybyggnaden för landsarkivet skall kunna påbörjas budgetåret 1990/91. Utskottet förutsätter därför att så sker. Detta har utskottet också uttalat i sitt betänkande 1989/90:KrU22.

Med hänvisning till vad kulturutskottet här anfört föreslår utskottet att finansutskottet tillstyrker den av regeringen föreslagna treårsplanen för investeringar m.m. i vad gäller byggnadsobjekt inom kulturutskottets verksamhetsområde.

Stockholm den 5 april 1990

På kulturutskottets vägnar

Åke Gustavsson

Närvarande: Åke Gustavsson (s), Maja Bäckström (s), Berit Oscarsson (s), Jan-Erik Wikström (fp), Anders Nilsson (s), Lars Ahlmark (m), Sylvia Pettersson (s), Leo Persson (s), Lars Ahlström (m), Margareta Fogelberg (fp), Stina Gustavsson (c), Alexander Chrisopoulos (vpk), Kaj Nilsson (mp), Ingegerd Sahlström (s), Göran Åstrand (m) och Ingrid Andersson (s).